

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Sağlık Bakanı Fahrettin Koca tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM iç tüzüğünün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 17.06.2019

Oya ERSOY

İstanbul Milletvekili

Tıp fakültelerinden mezun olan ya da uzmanlık/yandal uzmanlık eğitimini bitiren hekimlerimiz, bilindiği üzere 5371 Sayılı Kanun m. 1 ile 3359 Sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'na eklenen Ek Madde 3 gereği; belli sürelerde devlet hizmeti yapmakla yükümlüdürler. Ancak, bu yükümlülük kapsamında bakanlığınıza bağlı belirli birimlere yerleştirilen ve kamuya sağlık hizmeti sunumunda görev üstlenmeye hazırlanan bu konumdaki hekimlerimiz; 676 Sayılı KHK ile 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 48. maddesinin birinci fıkrasının (A) bendine (8) nolu alt bend olarak eklenen "güvenlik soruşturması ve/veya arşiv araştırması yapılmış olmak" hükmü kapsamında işlemlere tabi tutulmakta olup, bu kapsamda çok sayıda hekimimizin, güvenlik soruşturması ve/veya arşiv araştırması sonuçlarının olumsuz geldiği gerekçe gösterilerek, atamalarının yapılmadığı öğrenilmiş bulunmaktadır.

Oluşan tabloda; güvenlik soruşturması ve/veya arşiv araştırması sonuçlarının olumsuz geldiği gerekçe gösterilerek ataması yapılmayan hekimlerimiz nezdinde son derece ağır bir mağduriyet yaşandığı gibi; ülkemizde kamuya nitelikli sağlık hizmeti sunumunda fazlasıyla ihtiyaç duyulan yetişmiş insan gücü ve özelde, ihtiyaç duyulan tıp hekimi istihdamı nezdinde de, kamu yararı ve hizmet gerekleri ile çatışan bir durumun yaratıldığı açıktır.

Sağlık Bakanlığı Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından geride kalan Mayıs ayında birçok hekimimize, güvenlik soruşturması ve/veya arşiv araştırması sonuçlarının olumsuz geldiği ve bu nedenle atamalarının yapılmadığı yolunda yazılı bildirimler iletilmiştir. Bu gerekçeyle ataması yapılmayan hekimlerimiz arasında, ülkemizin en iyi tıp fakültelerinden

yüksek başarı derecesi ile mezun olanlar ve başarıları nedeniyle birçok yabancı ülkenin tıp fakülteleri veya sağlık kuruluşları tarafından davet almış bulunanlar, sonuçta her biri ülkemiz ve halkımız için büyük bir değer, kazanım ve gelecek teşkil eden son derece başarılı genç hekimlerimiz de bulunmaktadır.

Öte yandan Bakanlığınız tarafından, atama bekleyen hekimlerimiz aleyhinde yapılan bu kapsamdaki değerlendirmelerin ve tesis edilen işlemlerin; "masumiyet karinesi", "şahsilik ilkesi" ve "çalışma hakkı"na dair bilinen hukuki ilke ve güvencelerle çatıştığı da gözlenmektedir. Nitekim ataması yapılmayan hekimlerimizin, kendilerinin yada ailelerinin siyasi görüşleri ve muhalif kimlikleri nedeniyle keyfi bir ayrımcılığa maruz kaldıkları, bir anlamda bu nedenle cezalandırıldıkları yolunda haklı yakınmaları da söz konusudur.

Unutulmamalıdır ki; Anayasa m. 49 gereği çalışma, herkesin hakkı ve ödevidir. Devlet, çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak ve çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür. Anayasa m. 70 gereği; her Türk vatandaşı, kamu hizmetlerine girme hakkına sahiptir. Hizmete alınmada, görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemez. Anayasa m. 10 da ise; herkesin, kanun önünde eşit olduğunu hükme bağlamaktadır.

Bakanlığınız bünyesinde güvenlik soruşturması ve/veya arşiv araştırması sonuçlarının nasıl, hangi kriterlerle, hangi hukukilik yetkinlik ve nitelikte değerlendirildiği ise meçhuldür. Nitekim güvenlik soruşturması ve/veya arşiv araştırması sonuçlarının olumsuz geldiği gerekçe gösterilerek ataması yapılmayan birçok hekimimiz, bu keyfiyetin somut nedenlerini bilmemekte, hangi nedenler ve gereklerle böylesi bir işleme maruz bırakıldığını öğrenememekte, bu nedenle hak arama özgürlüğünü de etkin ve yerinde kullanamamaktadır.

Güvenlik soruşturması ve/veya arşiv araştırması sonuçlarının olumsuz geldiği gerekçe gösterilerek ataması yapılmayan hekimlerimizin yargı organları nezdinde açtığı davalarda elde edilen bilgiler; söz konusu değerlendirmelerin ve tesis edilen aleyhe işlemlerin çoğunlukla somut bilgi ve belgeler olmaksızın, gerekli araştırma ve incelemelerde de bulunulmaksızın, hukuk devletinin varlığı için elzem olan temel demokratik ilke ve kurallar da yok sayılarak, subjektif bir keyfiyetle yapıldığını ortaya koymaktadır. Bu durum, hukuki güvenlik ve belirlilik ilkeleri ile de çatışan son derece ağır bir tabloyu da doğurmaktadır.

Öte yandan bir diğer keyfiyet ise, 4045 Sayılı "Güvenlik Soruşturması, Bazı Nedenlerle Görevlerine Son Verilen Kamu Personeli ile Kamu Görevine Alınmayanların Haklarının Geri Verilmesine ve 1402 Numaralı Sıkıyönetim Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun"un ve "Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Yönetmeliği"nin lafzı, amacı ve sınırları dikkate alındığında görülmektedir.

Nitekim tıp hekimlerimiz, atanacakları kamu görevinin ve hizmetinin niteliği ve kapsamı gereği; devlet güvenliğinin, ulusal varlığın ve bütünlüğün, iç ve dış menfaatlerin zarar görebileceği veya tehlikeye düşebileceği bilgi ve belgelere erişim durumunda olmayıp; böylesi bilgi ve belgelerin yer aldığı gizlilik dereceli birimlerde görev yapmayacakları dikkate alındığında da; güvenlik soruşturması sonuçlarının, atandıkları/istihdam edilecekleri kamu görevini yapmalarına haklı ve yerinde bir engel oluşturulması, hukuki, mantıki ve vicdani gereklerle aykırıdır. Diğer bir ifade ile, ilgili mevzuatın ve kamusal gereklerin işaret ettiği faydanın ve bu kapsamda çizilen çerçevenin dışında, her durumda kamu yararı ve hizmet gerekleri ile çatışan bir keyfiyet sergilenmektedir.

Bu bağlamda;

1-)676 Sayılı KHK ile 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 48. maddesinin birinci fıkrasının (A) bendine (8) nolu alt bend olarak "*güvenlik soruşturması ve/veya arşiv araştırması yapılmış olmak*" hükmünün eklenip yürürlük kazandığı 2016 yılı Ekim ayından bu yana; güvenlik soruşturması ve/veya arşiv araştırması sonuçlarının olumsuz geldiği gerekçe gösterilerek ataması yapılmayan hekimlerimizin sayısı ve bu sayının yıllara göre dağılımı nedir?

2-)Bu kapsamda ataması yapılmayan hekimlerimizden kaç tanesi, 5371 Sayılı Kanun m. 1 ile 3359 Sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'na eklenen Ek Madde 3 kapsamında aynı zamanda devlet hizmeti yükümlüsüdür? 2016 yılı Ekim ayından bu yana, güvenlik soruşturması ve/veya arşiv araştırması sonuçlarının olumsuz geldiği gerekçe gösterilerek ataması yapılmayan hekimlerimizin, devlet hizmeti yükümlülüğü yerleştirme dönemlerine göre dağılımı nedir?

3-)Bu kapsamda ataması yapılmayan hekimlerimizden kaç tanesi hakkında, güvenlik soruşturması ve/veya arşiv araştırması sonuçlarının olumsuz olarak kabulünü gerektiren, yargı organları tarafından verilmiş ve kesinleşmiş bir mahkumiyet kararı söz konusudur?

4-)Güvenlik soruşturması ve/veya arşiv araştırması sonuçlarının olumsuz geldiği gerekçe gösterilerek ataması yapılmayan hekimlerimizin veya yakın aile fertlerinin çoğunlukla sol görüşlü muhalif kişiler olması tesadüf müdür? Kendisi yada yakın aile fertlerinin sol görüşlü muhalif derneklere, sendikalara, siyasi partilere üye olması veya bunların faaliyetlerine katılmış olması, bakanlığınızın yerleşik uygulamasında bu kapsamda bir atama engeli olarak mı kabul edilmektedir?

5-)Güvenlik soruşturması ve/veya arşiv araştırması sonuçlarını değerlendiren bakanlığınız bünyesinde kurulmuş değerlendirme komisyonunun üyeleri ile diğer ilgili birimlerinizde görevli personeliniz; Anayasa ve uluslararası hukuk belgelerinde yer bulan, "masumiyet karinesi" ve "şahsilik ilkesi" başta olmak üzere, temel hak ve özgürlükler ile hukuk devletinin varlığı için elzem olan temel demokratik ilke ve kurallar konusunda bilgi sahibi kişiler midir? Hukuka, demokratik toplum düzenine ve insan haklarına uygun, her durumda sağlıklı, adil ve hakkaniyetli bir değerlendirme yapabilmeleri için bu kişiler bir meslek içi eğitime tabi tutulmuşlar mıdır?

6-)Güvenlik soruşturması ve/veya arşiv araştırması sonuçlarını değerlendiren bakanlığınız bünyesinde kurulmuş değerlendirme komisyonunun üyeleri ile diğer ilgili birimlerinizde görevli personelinizin bu kapsamdaki iş ve işlemlerine yönelik bakanlığınız bünyesinde etkili bir denetim mekanizması mevcut mudur?